

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4379/09

בפני : כבוד השופטת מ' נאור
כבוד השופטת ע' ארבל
כבוד השופט ע' פוגלמן

העותרת : "אומץ" - אזרחים למען מנהל תקין וצדק חברתי ומשפטי

נגד

המשיבים : 1. פרקליט המדינה מר משה לדור
2. אהוד אולמרט

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה : כ"ו באייר תש"ע (10.5.10)

בשם העותר : עו"ד יי אלימלך, עו"ד גי גבעולי

בשם המשיב 1 : עו"ד א' ליכט
בשם המשיב 2 : עו"ד ר' בלכר

פסק-דין

השופטת ע' ארבל:

עניינה של עתירה זו בהחלטת המשיב 1, פרקליט המדינה, שלא להעמיד לדין את המשיב 2, מר אהוד אולמרט (להלן גם: אולמרט), בגין התנהלותו בהליך מכירתן של מניות המדינה בבנק לאומי.

העובדות כפי שעלו מחקירת המשטרה

1. העובדות בקצרה, כפי שהן עולות מהחלטת המשיב 1, הן כי בקיץ של שנת 2005 נעשו נסיונות למכור לציבור את מניות המדינה בבנק לאומי (להלן: הבנק). הסמכות להחליט על מכירת המניות ועל אופי המכירה נתונה לשר האוצר, בהתאם לסעיף 30(א) לחוק המניות

הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), תשנ"ד – 1993. תחילה קודמה התכנית על ידי שר האוצר דאז, מר בנימין נתניהו, ועל ידי מי ששימש אותה עת כחשב הכללי של משרד האוצר, ד"ר ירון זליכה (להלן: זליכה). בראשית חודש יולי 2005 הוקפא המהלך בהוראת ראש הממשלה דאז, מר אריאל שרון, אשר הורה להיערך למכירת גרעין השליטה של הבנק. במקביל נקט משרד האוצר בצעדים להפחתת כמות המניות שבידי המדינה בבנק בדרך של מכירת "בלוקים" של מניות בהליכים מעין-מכרזיים.

תחילה נמכרו 6.5% ממניות הבנק לדויטשה בנק. בהמשך נמכרו 3.5% נוספים ממניות הבנק לחברה בת בקבוצת סיטי גרופ (להלן: עסקת סיטי בנק). בהתאם לתנאי עסקת סיטי בנק, באפשרות המדינה למכור מניות נוספות של הבנק לסיטי בנק. המדינה אכן ביקשה לממש אופציה זו. מתווה העסקה כפי שהתגבשה בסופו של דבר היה כי כ- 10% ממניות הבנק תימכרנה דרך סיטי בנק, בחלקים שווים, לשני משקיעים: המחצית האחת לחברה בבעלות משפחתו של מר פרנק לוואי (להלן: לוואי), איש עסקים מאוסטרליה שהיה מיוודד עם המשיב 2, והמחצית השניה לחברה שבשליטת מר נוחי דנקנר. במהלך גיבוש העסקה מונה המשיב 2 לממלא מקום שר האוצר. הוא עודכן בפרטי העסקה על ידי זליכה. ואולם, העסקה לא הושלמה לאחר שמשפחת לוואי הודיעה כי אינה מעוניינת בה.

לשם השלמת התמונה יצוין כי משפחת לוואי, ובהמשך גם קבוצה עסקית שהתגבשה לצורך הרכישה ואשר לוואי היה חבר בה (להלן: קבוצת לוואי), יוצגו בכל הנוגע להליך מכירת מניות הבנק על ידי משרד עורכי הדין גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות' (להלן: משרד גרוס-חודק). עו"ד פרופ' יוסף גרוס (להלן: גרוס) אשר עמד בעבר בראש המשרד, ואשר שמו ממשיך להופיע כראשון לשותפים במשרד, מצוי בקשרי משפחה עם המשיב 2, שכן בנו של זה האחרון נשוי לבתו של גרוס.

2. גיבוש נוהל המכירה של מניות המדינה בבנק נמשך גם לאחר כשלון העסקה עם משפחת לוואי. כעולה מתגובת המשיב 1, נוהל המכירה התמקד בשלב זה בפניה למשקיעים אסטרטגיים, אשר מעוניינים היו לרכוש את המניות על מנת להיות מעורבים בניהול הבנק בעתיד, ובפניה למשקיעים פיננסיים, אשר ביקשו לרכוש את המניות על מנת למכרן ברווח. על פי הנוהל, בשלב הראשון אמורים היו להימכר 10% ממניות המדינה בבנק, כאשר לזוכה האסטרטגי הוענקה גם אופציה לרכוש 10% נוספים של מניות לאחר קבלת היתר מבנק ישראל. אופציה זו היא שעמדה במוקד חקירת המשטרה.

המתווה הכללי שהוצע היה כי הזוכה בהליך יהיה מי שיציע את המחיר הגבוה ביותר תמורת אותם 10% ראשונים מקבוצת המניות שתוצא למכירה. נוהל הליך המכירה קיבל פטור מחובת מכרז בשל ייחודיותו ובשל הצורך בהליך גמיש.

חקירת המשטרה העלתה כי לכל אורך ההליכים העלו המשקיעים האסטרטגיים הפוטנציאליים טענות נגד הליכי המכירה, שעיקרן כי תנאי ההליך יעניקו יתרונות למשקיעים הפיננסיים על פני המשקיעים האסטרטגיים. נטען כי האופציה לרכישת אותם 10% נותרים מהמניות לביסוס רכישת גרעין השליטה כרוכה במגבלות רבות, אשר יחד עם החובות המוטלות על המשקיע האסטרטגי לאחר הרכישה, עורמים בפני המשקיע האסטרטגי קשיים שאינם עומדים בפני משקיע פיננסי. מטענותיהם של משקיעים אסטרטגיים פוטנציאליים עלה על כן חשש כי הליכי המכירה יפגעו באפשרות לקיים תחרות שוויונית וראויה בין המשקיעים השונים, אסטרטגיים ופיננסיים. הדים לטענה זו נשמעו גם מקרב מעורבים בניהול ההליך במשרד האוצר.

3. כשלושה שבועות לאחר שאישר המשיב 2 את המתווה העקרוני של נוהל המכירה, פגש הוא באירוע חברתי את לואי. במהלך האירוע הציע המשיב 2 ללואי לחבור למורטימר צוקרמן (להלן: צוקרמן), איש עסקים אמריקאי שאף עמו היה המשיב 2 מיודד, לצורך התמודדות בהליך המכירה. ככל הנראה כך החלה להתגבש קבוצה שחבריה המרכזיים היו לואי, צוקרמן וג'וזף ספרא.

4. במהלך ניהול הליך המכירה נפגש המשיב 2 עם חלק מנציגי המתמודדים הפוטנציאליים. הוא נמנע מליידע בעניין זה את הדרג המקצועי במשרד האוצר, אשר ליווה את ההליך. בפגישות נידונו הדרכים לשינוי מבנה האופציה במטרה להקל על המשקיעים האסטרטגיים. עיקר הפגישות והשיחות עם נציגי המתמודדים הפוטנציאליים נעשה עם עו"ד תמר בן דוד (להלן: בן דוד), יועצת במשרד גרוס-חודק, אשר ייצג את קבוצת לואי. עוד העלתה החקירה כי בן-דוד מצויה בקשרי חברות עם המשיב 2 ואשתו. על פי ממצאי החקירה, לפחות באחת הפגישות בין המשיב 2 לבן דוד הוא העביר לה מידע על הדיונים הפנימיים ועל כוונותיו בנושא. יצוין כי המשיב 2 פגש גם בנציגי קבוצות משקיעים אחרות, שעם חלקם יש לו היכרות קודמת, אולם לא באותה התדירות.

בין היתר נמצא כי יום קודם למועד בו היה נוהל המכירה אמור להתפרסם, פגש המשיב 2 את בן דוד, נציגת קבוצת לואי, ואת עו"ד אפרים אברמזון (להלן: אברמזון), שהינו מכר של המשיב 2, אשר ייצג משקיע פוטנציאלי אחר. בן דוד ואברמזון ניסו לשכנע את המשיב 2 לשנות את תנאי ההליך ולדחות לשם כך את פרסום נוהל המכירה. הפגישה התקיימה בלא נוכחות הדרג המקצועי ובלא ידיעתו. לאחר הפגישה פנה המשיב 2 לזליכה בבקשה לדחות את פרסום נוהל

המכירה, מבלי שסיפר לו כי הבקשה באה בעקבות הפגישה עם בן דוד ואברמזון. ואולם, בסופו של דבר, לאחר שזליכה הסביר לו כי ניתן יהיה לבחון את תנאי ההליך גם לאחר פרסומו, ויתר המשיב 2 על דרישתו זו ונוהל המכירה פורסם כמתוכנן.

חקירת המשטרה העלתה כי בתקופה בה ניהל המשיב 2 את הליך המכירה הוא פעל בדיונים שערך עם הגורמים המקצועיים לשיפור תנאי האופציה. יחד עם זאת, השינוי בתנאי האופציה זכה גם לתמיכתם של חלק מאנשי משרד האוצר, לרבות מנכ"ל המשרד דאז, ונתפס כלגיטימי. עוד נמצא כי השינוי בתנאי האופציה בו דנו המשיב 2 ואנשי משרד האוצר לא תאם את מתכונת השינוי שביקשו המשקיעים להכניס, לרבות לא את זו שהתבקשה על-ידי קבוצת לואי. בסופו של יום קבוצת לואי לא השתתפה בהליך המכירה ולמעשה התפרקה.

5. החקירה נגד המשיב 2 נפתחה בעקבות פנייתו של זליכה למבקר המדינה, על רקע חשדו כי המשיב 2 הביא לפרישתה של משפחת לואי מעסקת סיטי בנק כדי לאפשר ללואי לרכוש את גרעין השליטה בבנק לאומי בתנאים נוחים יותר, ואז היטה את הליך המכירה לטובת קבוצת לואי, ולטובתה בלבד. מבקר המדינה סבר כי אפשר ופרטי הפניה מעוררים חשד לפלילים ועל כן העביר את ממצאי הבדיקה הראשונית שערך אל היועץ המשפטי לממשלה. היועץ המשפטי לממשלה פסל עצמו מלדון בנושא, ולכן הוסמך פרקליט המדינה דאז, מר ערן שנדר, לקבל ההחלטה בפרשה זו. לאחר בדיקה הורה מר שנדר על פתיחה בחקירה פלילית נגד המשיב 2 בחשד לביצוע עבירה של מרמה והפרת אמונים. בסיומה של החקירה הגישה משטרת ישראל חוות דעת בה המליצה על סגירת התיק מהטעם שלא נמצאה תשתית ראיות מספקת לביסוסו של כתב אישום. ביני לביני פרש מר שנדר והכרעה בנושא הועברה לפרקליט המדינה הנכנס, מר משה לרור. ממצאי החקירה נבחנו על ידי צוות בראשות המשיב 1, בו היו חברים בכירים מפרקליטות המדינה וממשרד המשפטים.

החלטת פרקליט המדינה

6. המשיב 1 פירט בהחלטתו כי הגם שהיה מקום לקיים החקירה, בסופו של יום ממצאי חקירת המשטרה לא ביססו את חשדו של זליכה בדבר נסיונו הלכאורי של המשיב 2 להטות את הליך המכירה לטובת לואי. הראיות אינן מבססות את החשד כי משפחת לואי פרשה מעסקת סיטי בנק בעקבות הבטחה של המשיב 2 "לתפור" עבורם את מכירת גרעין השליטה בבנק, או בעקבות מידע שמסר המשיב 2 ללואי. לא נמצא עוגן ראייתי גם לטענה כי המשיב 2 פעל לטובת קבוצת לואי ולטובתה בלבד. אמנם, צוין בהחלטה, המשיב 2 לא חשף בפני הגורמים המקצועיים במשרד האוצר את קשריו עם קבוצת לואי ומייצגיה, אך הוא פעל באופן ברור וגלוי למתן עדיפות למשקיעים האסטרטגיים. מדובר בעמדה כלכלית לגיטימית שזכתה לתמיכה גם

בקרב גורמים במשרד האוצר ובבנק ישראל; ההחלטה על מתכונת המכירה היתה בתחום סמכותו של המשיב 2 כממלא מקום שר האוצר; ההחלטה התקבלה לאחר ישיבות רבות עם כל המעורבים בהליך ותוך גיבוי מקצועי להחלטה; כן לא נמצאו ראיות לכך שהמשיב 2 פעל לפי תכתיבים של קבוצת לואי או כי קבוצת לואי פרשה בעקבות אי קבלת תכתיביה, הגם שלא ניתן לשלול האפשרות כי תנאי ההליך היוו את אחד הנימוקים לפרישת קבוצת לואי.

7. לצד קביעות אלה מצא המשיב 1 בהחלטתו כי במהלך טיפולו של המשיב 2 בהליך מכירת מניות המדינה בבנק, פעל הוא באופן הנגוע בניגוד עניינים במספר מעגלים, מבלי שחשף את קשריו בפני הדרג המקצועי במשרד האוצר ומבלי שפעל לנטרל ניגודי עניינים אלו. בהתאם לעקרונות שהותוו בפסיקה ביחס לעבירה של מרמה והפרת אמונים בחן המשיב 1 את עצמת ניגוד העניינים בכל מעגל. כן בחן האם ניגוד העניינים, כאשר הוא מצטרף לכלל הנסיבות, ובהתחשב במעמדו הבכיר של המשיב 2, ובהיותו בעל הסמכות הבכירה ביותר בניהול ההליך, עולה כדי עבירה פלילית.

המעגל הראשון - יחסי חברות עם משקיעים בקבוצת לואי – החקירה העלתה כי המשיב 2 מצוי בקשרי ידידות עם לואי וצוקרמן, אולם לא נמצא כי מדובר בקשר עמוק או כי למשיב 2 היתה מערכת יחסים כלכלית כלשהי עם מי מהם. בנוסף, לא נמצא בסיס לסבור כי מערכת יחסיו של המשיב 2 עם צוקרמן ולואי קרובה או מיוחדת יותר מיחסיו עם משקיעים אחרים שהשתתפו בהליך. בנוסף לא נמצאו ראיות לקיומן של שיחות ישירות בין המשיב 2 לחברי קבוצת לואי בנוגע לתנאי ההליך, הגם שהראיות העלו כי ימים ספורים לפני פרסום נוהל המכירה שוחח המשיב 2 עם לואי על הרעיון לרכוש את מניות הבנק ועודדו לחבור לצוקרמן. עוד נמצא כי בראיית חברי הקבוצה, המקורב ביותר למשיב 2 היה דווקא צוקרמן. משכך נמצא כי לא ניתן לייחס משמעות פלילית למערכת יחסים זו.

המעגל השני - קרבת המשפחה בין המשיב 2 לגרוס. המשרד אשר ייצג את קבוצת לואי הוא כאמור משרד גרוס-חודק, אשר מייסדו, גרוס, הוא מחותנו של המשיב 2. גרוס פרש מהמשרד עובר למינויו של המשיב 2 כממלא מקום שר האוצר, אך המשרד המשיך להיקרא על שמו והוא המשיך ליהנות מרווחיו. ממצאי החקירה העלו כי גם אם ניתן לקבוע כי המשיב 2 ידע כי המשרד ממשיך להיקרא על שמו של גרוס, אין ראיות לכך שידע כי גרוס ממשיך ליהנות לאחר פרישתו מרווחי המשרד ועל כן יש לו אינטרס חומרי במשרד. מודעות זו צוינה בהחלטה, חיונית ל"הכתמה פלילית" של מערכת יחסים זו, לשון המשיב 1. יחד עם זאת העיר המשיב 1 טענת המשיב 2 כי הדבר לא היה ידוע לו, מעוררת ספק. ההחלטה מפרטת עוד כי לא נמצאו ראיות למעורבות גרוס בהליך המכירה. כלתו של המשיב 2, בתו של גרוס, לא עבדה במשרד

גרוס-חודק באותה עת וכלל לא תפקדה בישראל כעורכת דין בתקופה הרלוונטית. ממילא היא לא היתה מעורבת בהליך ולא ניתן לקבוע כי המשיב 2 ידע על הזכויות שנשמרו לה במשרד גרוס-חודק.

המעגל השלישי - יחסיו עם של המשיב 2 עם בן דוד שהינה ידידת משפחתו, ייצגה מטעם משרד גרוס-חודק, מול המשיב 2, את קבוצת לואי. חקירת המשטרה העלתה כי המשיב 2 ובן דוד מצויים בקשרי חברות קרובים, ללא קשרים כלכליים. בן דוד השתכרה תשלום שנתי קבוע עבור שירותי הייעוץ שלה במשרד גרוס-חודק ולא נמצאה ראייה מספקת לכך שהיא אמורה היתה לקבל טובת הנאה ישירה לו היתה העסקה מול קבוצת לואי מושלמת. אשר לפגישותיו בין המשיב 2 לבן דוד בנוגע להליך המכירה, כאמור נמצא כי המשיב 2 פגש גם בנציגי קבוצות אחרות שעם חלקם מצוי הוא בקשרים. לפי המשיב 1 בהחלטתו, קשרים אלה מקהים את היתרון היחסי שהיה לבן דוד וצובעים באור מתון יותר את עוצמת ניגוד העניינים שבו היה שרוי ביחס אליה.

עניין נוסף שנמצא כי מקהה בנסיבות את עוצמת ניגוד העניינים הוא כי הקשר מול גרוס ובן דוד מבטא ניגוד עניינים מול מייצג ויועץ ולא מול המשקיע עצמו.

8. פרקליט המדינה מצא כי ביחס לשני סוגי התנהלות אשר הקימו במקרה זה חשד לסטיה מן השורה - הפגישות בין אולמרט לבן דוד והמידע שהעביר לה במהלכן, מבלי שחשף בפני הדרג המקצועי במשרד האוצר עניין זה, או את ניגוד העניינים בו הוא מצוי וכן פעולותיו בעקבות הפגישות עם בן דוד – קיימות ראיות שונות המקהות את עוצמת הסטיה מן השורה.

כך, הוסבר בהחלטה כי מדובר בהליך שהתנהל בפטור ממכרז בכדי לאפשר הליך גמיש. ואולם, בפועל ההליך לא התנהל בהתאם לנוהל לגבי הקשר עם המשקיעים ומידע על הדיונים הפנימיים הועבר למתמודדים דרך גורמים שונים שנטלו חלק בהליך. יחד עם זאת הבהיר המשיב 1 כי "מעשיו של אולמרט חרגו בהיקפם, ככל הנראה גם מהתנהלות יתר הגורמים בהליך". נסיבה רלוונטית נוספת היא שככל הנראה המידע שמסר המשיב 2 לבן דוד לא היה מידע מהותי שהניב יתרון משמעותי לקבוצת לואי. פרקליט המדינה הוסיף וקבע כי בנסיבות המיוחדות של הליך המכירה האמור, עצם הפגישות בין המשיב לחלק מהמשקיעים והנציגים האחרים, לרבות בן דוד, ללא נוכחות הדרג המקצועי אינה נושאת פסול פלילי, הגם שאינה רצויה ועל אף שהיה מקום לגלות את דבר הפגישות לדרג המקצועי ולתעדן. ואולם, פן זה של התנהלות המשיב 2 יש לבחון גם על רקע מערכת יחסיו עם זליכה שלא הצטיינה בשקיפות ובאמון זה כלפי זה. עוד נמצא כי אמנם היו בין המשקיעים האסטרטגיים שביקשו להידבר ישירות עם המשיב 2 כממלא מקום שר האוצר, בשל בעייתיות שראו בעמדת זליכה בנושא

ומתוך רצונם להשפיע על תנאי ההליך. ואכן, נמצא כי המשיב 2 פעל לשינוי תנאי ההליך לטובת כלל המשקיעים האסטרטגיים, הגם שבעיקר על פי בקשות שהפנו אליו נציגי קבוצת לואי. ואולם, בסופו של דבר ההחלטות התקבלו בנוכחות הצוות המקצועי לאחר דיון והתייעצות, ולא תאמו את דרישותיה של קבוצת לואי.

9. יצוין כי חקירת המשטרה העלתה כי באחת מהשיבות עם הדרג המקצועי היה בפניו של המשיב 2 מכתב אשר פירט את דרישותיה של קבוצת לואי, ואשר הועבר אליו, לבקשתו, ממשרד גרוס-חודק. משקיעים פוטנציאליים אחרים לא התבקשו להעביר למשיב 2 מסמך דומה. בעניין זה מצא המשיב 1 כי אמנם התנהלות המשיב 2 בעייתית, אולם בסופו של דבר מהראיות עולה כי המשיב 2 ניהל דיון עם כלל הגורמים תוך שהוא מציין במפורש כי הוא מסתמך על מכתבה של אחת הקבוצות. המכתב נשלח בתפוצה רחבה מספר ימים קודם לכן ואמור היה להימצא בידיעת כלל המשתתפים בשלב זה. מכל מקום, מסביר המשיב 1, המשיב 2 ניהל דיון מבלי לכפות את דעתו ובסופו של דבר קיבל החלטת מדיניות לגיטימית שפעלה לטובת כלל המשקיעים האסטרטגיים.

10. בסופה של בחינה הגיע המשיב 1 לכלל מסקנה כי גם אם המשיב 2 פעל בפרשה זו כשהוא מצוי בניגוד עניינים, עוצמתו של ניגוד העניינים נמוכה יחסית וגם אם קיימת סטיית-מה מן השורה, הרי שהיא מוגבלת. כיוון שכך, אף בהצטרפם של ניגודי העניינים זה לזה אין מתקיימים במקרה דנן מאפייני פסול מובהקים דיים כדי לאפשר הגשת כתב אישום בעבירה של מרמה והפרת אמונים.

התיק נסגר ביום 4.12.08 מהטעם של היעדר ראיות מספיקות להגשת כתב אישום.

טענות העותרת

11. העותרת סבורה כי התשתית הראייתית שפרש המשיב 1 בהחלטתו עומדת בניגוד להחלטתו בתיק. לדידה, קיימת תשתית ראייתית מוצקה לכך שהמשיב 2 פעל במשוא פנים להטיית תנאי מכירת הבנק תוך הסתרת ניגוד העניינים בו היה נתון - קשריו עם קבוצת לואי ועם מייצגיה: הוברר כי המשיב 2 לא חשף בפני הדרג המקצועי את קשריו עם לואי ופעל לשינוי תנאי המכירה לטובת קבוצתו, לבקשותיה ותוך התעלמות מבקשותיהן של הקבוצות האחרות. כל זאת, עת שהוא עומד בקשר עם משרד גרוס-חודק, בראשו עמד מחותנו, ועם מי שייצגה את קבוצת לואי מטעם המשרד, בן דוד, שהינה חברת משפחה קרובה של המשיב 2. לשיטתה, די בתשתית זו כדי להביא להעמדתו של המשיב 2 לדין באשמה של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז – 1977. העותרת מוסיפה ומעלה תהיות הנוגעות לממצאים

העולים מחומר הראיות. כך היא תוהה כיצד מתיישבת קביעת המשיב 1 כי קבוצת לואי לא התגבשה למעשה עם העובדה שבן דוד חייבה את הקבוצה בשעות עבודה. היא מלינה על כי ההחלטה מתעלמת מקשר עסקי שהתקיים בעבר בין המשיב 2 למשרד גרוס-חודק ותוהה כיצד ניתן לקבל את טענת המשיב 2 כי לא ידע שגרוס זוכה לנתח מרווחי המשרד, כאשר שמו נותר בראש רשימת השותפים ונוכח קשרי המשפחה ביניהם.

נוכח תשתית הראיות המוצקה לשיטתה, סבורה העותרת כי החלטת המשיב 1 לוקה באי-סבירות.

12. העותרת מוסיפה כי החלטת המשיב 1 מנוגדת לפסיקת בית משפט זה בדנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שבס, פ"ד נט(4) 385 (2004) (להלן: הלכת שבס). היא סבורה כי בניגוד לקביעת המשיב 1, עוצמת ניגוד העניינים במקרה זה חזקה במיוחד נוכח העירוב בין קשרים משפחתיים, חברתיים, כלכליים ועסקיים של המשיב 2 עם קבוצת לואי ועם מייצגיה. בנוסף, גורסת היא, מקום שמדובר בעובד ציבור במעמד כה רם כמעמדו של המשיב 2, אשר שימש בעת הרלוונטית כממלא מקום ראש הממשלה, שר התעשייה, המסחר והתעסוקה וממלא מקום שר האוצר, נדרשת עוצמה פחותה לצורך בחינת ניגוד העניינים.

עוד טוענת העותרת כי פרקליט המדינה ייחס בהחלטתו חשיבות לכך שהשינויים שהוכנסו לבסוף בתנאי המכירה לא תאמו את דרישותיה של קבוצת לואי. לדבריה, מדובר ביישום שגוי של הלכת שבס, שכן בהתאם להלכה זו העבירה של מרמה והפרת אמונים היא עבירה התנהגותית ועל כן אין מקום לייחס משקל לתוצאת ההתנהגות הפסולה. נטען גם כי ההחלטה אינה עולה בקנה אחד עם הדברים שנאמרו בהלכת שבס באשר לחשיבותו של האיסור הפלילי על הפרת אמונים ואכיפתו.

13. העותרת מטעימה כי ההחלטה פוגעת קשות באמון הציבור בשלטון. לדבריה, אמון הציבור במערכות השלטון דורש את העמדתו לדין של המשיב 2, גם אם נטל הוכחת העבירות אינו קל.

תגובת המשיב 1

14. כטענה מקדמית טוען המשיב 1 כי יש לדחות העתירה על הסף מחמת שיהוי, שכן ההחלטה התקבלה ביום 4.12.08, אך העותרת לא פנתה אל המשיב 1 בכדי לשטוח בפניו השגותיה על ההחלטה ואף פנייתה אל בית משפט זה באה כחצי שנה לאחר קבלת ההחלטה.

15. לגופו של עניין, המשיב 1 עומד בתגובתו על החקירה המקיפה והיסודית שנערכה בפרשה, ובעקבותיה הליך הבדיקה הדקדקני של ממצאי החקירה, שהתקיים בפרקליטות. לשיטתו, הגם שנמצא כי המשיב 2 פעל כשהוא נתון בניגוד עניינים במספר מישורים בניהול הליך מכירת מניות המדינה בבנק, לא נמצאו ראיות למאפייני פסול היכולים לבסס תשתית ראייתית לאישום בעבירה של מרמה והפרת אמונים.

המשיב 1 מציין כי בסוגיה של דיות הראיות לצורך העמדה לדין ההתערבות בשיקול דעתה של התביעה הכללית היא נדירה שבנדירות. לטעמו, המקרה הנוכחי אינו מקרה נדיר שכזה המצדיק התערבות. הוא מטעים כי בפני העותרת לא עמדה תשתית הראיות המורכבת שנפרשה בפניו ובפני צוותו והיא לא הראתה מדוע יש להעדיף את שיקול דעתה על שיקול דעתה של הרשות המנהלית המוסמכת, המחויבת על פי דין לבחון הראיות ונושאת באחריות לתוצאות ההליך. המשיב 1 סבור כי חלקן של הטענות בעתירה מנותקות מממצאי החקירה וה"עובדות" עליהן מבקשת העותרת לבסס את הגשת כתב האישום אינן נתמכות בראיות. חלקן של הטענות נוגעות לעניינים שנדונו בפירוט בהחלטה ונמצא כי אינן מבססות כתב אישום וחלקן מתבססות על תיאור לא מדויק של ממצאי החקירה.

16. המשיב 1 מבהיר כי הלכת שבס הנחתה את הצוות בראשותו. ואולם, הוא מסביר, גם כיום גבולות העבירה של מרמה והפרת אמונים אינם מחודדים עד תום. הוא מסביר כי בפסיקה, לרבות בעניין שבס, ניתן משקל רב לקשרים כלכליים שנלוו לחברות העמוקה בין הנאשם לבין האנשים שעמם היטיב, לצד מעמדו הבכיר של הנאשם. במקרה דנן, מבהיר המשיב 1, נעדר קיומם של קשרים כלכליים לצידם של קשרי משפחה וחברות.

תגובת המשיב 2

17. בתגובה קצרה שהגיש בא כוח המשיב 2 צוין כי ממצאי חקירת המשטרה וחוות הדעת של הפרקליטות, עליה מבוססת ההחלטה הנתקפת, אינם ידועים למשיב 2 ואינם בידיו. הוא מדגיש כי נהג בניקיון כפיים ובניקיון דעת מוחלט בכל הנוגע במכירת מניות המדינה בבנק לאומי. לפיכך הוא דוחה את טענות העותרת אך אינו סבור כי יש בידו לתרום לבירור העתירה. גם המשיב 2 מלין על השיהוי שנפל לדבריו אצל העותרת.

18. העותרת נמנעה מלפנות אל המשיב 1 לאחר פרסום החלטתו בכדי שיעיין בהשגותיה על החלטתו. יחד עם זאת, יש להזכיר, המסגרת לבחינת טענותיה של העותרת בעניין זה היתה לכתחילה מצומצמת, שהרי אפשרות להגיש ערר על ההחלטה לא היתה קיימת משהחלטה התקבלה על-ידי פרקליט המדינה והיועץ המשפטי לממשלה פסל עצמו מלדון בנושא. בנוסף, כפי שמציין פרקליט המדינה בתגובתו, דומה כי העותרת אינה יכולה לערר על ההחלטה, שכן החקירה לא נפתחה בעקבות תלונה שהגישה. מטעמים אלה, והגם שראוי היה לעותרת לפנות קודם אל המשיב 1 ולהעלות טיעוניה, איני רואה לנכון לדחות את העתירה על הסף מעילה של אי-מיצוי הליכים.

קושי מסוים רואה אני במועד שחלף מאז פורסמה החלטת המשיב 1 ועד להגשת העתירה. העתירה הוגשה כחצי שנה לאחר שהתפרסמה החלטת המשיב 1. באות כוח העותרת הסבירו בדיון כי לא היה באפשרות העותרת להגיש ערר ועל כן נדרשה היא ללמוד הראיות בכדי לעתור לבית משפט זה. ראשית, אני סבורה כי ראוי היה לעותרת לפנות אל המשיב, שמא יהיה במענה שיינתן לה כדי להניח את דעתה ולייתר העתירה. לגופם של דברים, הגם שמדובר בפרק זמן שאינו קצר, איני סבורה כי מדובר בשיהוי המצדיק שלא להידרש לעתירה. העותרת הינה "עותרת ציבורית". בחינת החלטתו של המשיב 1 על-ידה נעשית אך ורק על בסיס ההחלטה, בלא חומר הראיות עצמו. מדובר בבחינה שיש בה קושי מובנה ויש להניח שמצריכה זמן לצורך לימוד החומר ושקילתו. בנסיבות העניין, כאשר מדובר בעניין שהרגישות הציבורית הכרוכה בו ברורה, כאשר אין מדובר בפרק זמן ארוך מדי בהתחשב בטיב הבחינה שהיה על העותרת לבצע כדי לקבל החלטה על הגשת העתירה, ובשים לב לחשיבות שרואה אני בפעילותם של גורמים דוגמת העותרת כאמצעי נוסף בבקרה על ההחלטות המתקבלות ביחס לחקירת חשדות לשחיתות ציבורית, איני סבורה כי יש לקבל את טענת השיהוי.

ההחלטה על העמדה לדיון – כללי

19. סמכות התובע להעמיד לדיון אדם קבועה בסעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב – 1982 (להלן: "ח"ד"פ):

(א) ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדיון, זולת אם היה סבור שאין במשפט ענין לציבור; ...

אם כן, מצוות המחוקק היא כי החלטה על הגשת כתב אישום תתקבל רק אם נמצא כי מתקיימים שני תנאי יסוד, במצטבר. התנאי הראשון הינו קיומן של ראיות מספיקות לאישום. רק משנמצא כי תנאי זה מתקיים, נדרש התובע לבחון את קיומו של התנאי השני - עניין לציבור בניהול המשפט. במילים אחרות, מקום שנמצא כי ראיות מספיקות לאישום יש, הכלל הוא של הגשת כתב אישום. ההימנעות מהגשת כתב אישום היא בבחינת החריג הקם כל אימת שמצא התובע כי אין במשפט עניין לציבור.

20. במוקד הדיון בענייננו עומד תנאי היסוד הראשון - קיומן של "ראיות מספיקות לאישום". נדרשת תשתית ראיות לכאורה קבילות המקימות "סיכוי סביר להרשעה" (בג"ץ 5699/07 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (לא פורסם, 26.2.08) (להלן: עניין קצב), פסקה 5 לפסק דינה של הנשיאה; בג"ץ 2534/97 ח"כ יונה יהב נ' פרקליטת המדינה, פ"ד נא(3) 1, 10 – 11 (1997). (להלן: עניין יהב). בשלב זה נדרש התובע לשקלל את הראיות שנאספו ולבחון האם קיים סיכוי סביר לכך שניתן יהיה להביא להרשעת הנאשם על בסיסן. נדרש הוא להעריך, על בסיס ניסיונו המקצועי, השכל הישר, היכרותו את הוראות הדין והפסיקה ואת חומר הראיות שבתיק, מהם סיכויי ההרשעה אל מול סיכויי הזיכוי (עניין קצב, פסקה 21 לפסק דינה של הנשיאה ופסקאות 15 ו-24 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה). מדובר במלאכת חיזוי והערכה מורכבת שהיא פרי ידע וניסיון מקצועי המשמש בנבירה וניתוח של חומר הראיות לפרטיו הקטנים ביותר. לא די לו לתובע לבחון האם מחומר הראיות עולה כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו. שומה עליו לבחון את הראיות והעדדים, לנסות ולעמוד על מהימנותם ולהעריך האם לאחר שהראיות הגולמיות תעבורנה את כור ההיתוך של ההליך הפלילי, ובפרט את מבחן החקירה הנגדית, הן תתגבשנה לכדי מסכת ראייתית שיש בה להוכיח את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר ולהביא להרשעתו (והשוו: בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 143 (1996)). בעניין זה הובהר כבר כי "אפילו אם העובדות שבחומר שלפני התובע מגלות עבירה, אין להעמיד אדם לדין, אם על-פי החומר ברור לתובע שהנאשם יזוכה..." (בג"ץ 4742/93 בארי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד לז(4) 216, 223 (1983); דנג"ץ 5675/04 התנועה פרייברג נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מז(5) 359, 367 (1993); בג"ץ 5675/04 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(1) 199, 225 - 226 (2004); עניין יהב, בעמ' 31).

יחד עם זאת, אין זה נדרש כי בשלב זה תהיינה בידי התובע ראיות להוכחת האשמה ברף הנדרש בהליך פלילי. בנוסף, קיומן של ראיות מספיקות לאישום אינו משמיע היעדרם של קשיים ראייתיים בחומר הראיות. אלה עשויים להתקיים גם מקום שישנה תשתית ראייתית

המקימה אפשרות סבירה להרשעה (והשוו: עניין קצב, פסקה 5 לפסק דינה של הנשיאה). קשיים אלה אין בהם כדי להניא התובע מהגשת כתב אישום אם להערכתו קיים עדיין סיכוי סביר להרשעה לאחר בירורם של הקשיים הראייתיים בבית המשפט ועיבודן של כלל הראיות בפניו, או אם סבור הוא כי מדובר בקשיים ראייתיים שאינם משליכים על ליבת האישומים ומכל מקום אינם מטילים צל כבד באשר לסיכויי ההרשעה בתיק, על-פי המבחן שהוצג.

21. התנאי השני לצורך החלטה על הגשת כתב אישום או על סגירת תיק החקירה דורש עניין לציבור בניהול ההליך הפלילי. העניין לציבור הוא מושג מורכב וגמיש, שהינו פרי שקלולם של שיקולים ואינטרסים שונים, ברמת המיקרו והמאקרו גם יחד. שלא כמבחן העובדתי של דיות הראיות, זהו מבחן נורמטיבי. נקודת המוצא הינה כי משנקבע כי התנהגות מסוימת מהווה עבירה פלילית, יש אינטרס ציבורי בניהול הליך פלילי נגד החשוד בביצוע העבירה, לשם הגנה על אותם ערכים שביסוד האיסור הפלילי. ואולם, המחוקק הכיר בכך ש"עשויות להיות נסיבות שיש בהן כדי להצביע על הנזק שייגרם לאינטרסים ולערכים, שגם בהם המשפט מעוניין, אם החשוד יועמד לדין. רק כאשר העניין הציבורי באי העמדה לדין עולה על זה שבהעמדה לדין, רשאי תובע להגיע למסקנה כי קיים עניין לציבור באי העמדה לדין" (בג"ץ 935/89 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד(2) 485, 509 (1990) להלן: עניין גנור. כן ראו בפסקה 38 לפסק דינו של השופט לוי בעניין קצב). אם כן, גם חוליה זו עיקרה בשיקול דעתו של התובע, באיזון רגיש ומחושב בין שיקולים ואינטרסים שונים.

22. שני היסודות האמורים – ראיות מספיקות לאישום ועניין ציבורי – הינם יסודות עצמאיים. כל אחד מהם עומד על רגליו. כל אחד מהם חיוני לצורך קבלת החלטה על העמדה לדין. האחד אינו יכול לכפר על היעדרו של האחר. כך, לא יוגש כתב אישום מקום שמתקיימות ראיות לכאורה אך התובע סבור כי אין במשפט עניין לציבור. בדומה, גם מקום שהאינטרס הציבורי ברור ומובהק, אין בכוחו "לפצות" על היעדרן של ראיות (לדעה ולפיה קיימת זיקה מסוימת בין שני היסודות, אשר רלוונטית להפעלת הסמכות לפי סעיף 62(א) לחסד"פ ראו עמדת השופט לוי בפסקה 39 לפסק דינו בעניין קצב).

עתירה זו מבקשת אותנו להעביר תחת שבט הביקורת את החלטתו של המשיב 1 שלא להעמיד לדין את המשיב 2, על בסיס הערכתו את הראיות נגד המשיב 2.

הביקורת השיפוטית על החלטה שלא להעמיד לדין

23. פסיקת בית משפט זה נדרשה לא אחת לשאלת היקף הביקורת השיפוטית על החלטות היועץ המשפטי לממשלה – כעומד בראש התביעה הכללית – בסוגיית ההעמדה לדין. בענייננו

התקבלה ההחלטה על סגירת תיק החקירה נגד המשיב 2 על-ידי פרקליט המדינה, היות שהיועץ המשפטי לממשלה פסל עצמו מלדון בעניין. ואולם, העקרונות המנחים לעניין החלטת היועץ המשפטי לממשלה יפים גם להחלטה הנתקפת בעניינו, הן משום מעמדו הרם של פרקליט המדינה בהיררכיה הפנימית של התביעה הכללית, הן משום שעקרונות אלה נוגעים לעצם הביקורת השיפוטית על החלטות בעניין העמדה לדין וכזו ההחלטה בעניינו.

24. ככל החלטה מנהלית המתקבלת על-ידי רשות שלטונית, גם החלטת רשויות התביעה האם להגיש כתב אישום נגד חשוד חשופה לביקורת שיפוטית. יחד עם זאת, בביקורתו על החלטות אלה גוזר בית המשפט על עצמו איפוק רב והתערבותו בהן מצומצמת ביותר. שיקול הדעת הכרוך בהפעלת הסמכות על-ידי רשויות התביעה – הן במישור הערכת הראיות, הן במישור הערכת האינטרס הציבורי – הוא שיקול דעת רחב ביותר (עניין יהב, בעמ' 31 – 32; פסקאות 9 ו-12 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה בעניין קצב). בבוחנו את סבירות שיקול הדעת של היועץ המשפטי לממשלה "...בית המשפט אינו ממיר את שיקול-דעת היועץ המשפטי לממשלה בשיקול דעתו שלו. אין בית המשפט פועל כיועץ משפטי על" (בג"ץ 6009/94 שפרן נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד מח(5) 582, 573 (1994). להלן: עניין שפרן). דברים אלה נכונים גם כאשר ההחלטה על העמדה לדין לא התקבלה על-ידי עובד ציבור בכיר במערך התביעה הכללית כפרקליט המדינה.

ההתערבות בהחלטות התביעה הכללית בסוגיית העמדתו לדין של פלוני תהא שמורה על כן למקרים בהם נגועה ההחלטה בחוסר סבירות קיצוני או בעיוות מהותי (עניין שפרן, עמ' 582 - 583; בג"ץ 5675/04 הנ"ל, בעמ' 208; בג"ץ 6781/96 אולמרט נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(4) 806, 793 (1996); עניין גנור, בעמ' 523 - 524). היטיב לתאר את המקרים אשר יצדיקו את התערבות בית משפט זה השופט מ' חשין: "אלה הם המפתחות שיפתחו את שערי בית המשפט הגבוה לצדק ויביאו להתערבותו בהחלטות של רשויות התביעה – יועץ משפטי לממשלה או התביעה הצבאית – לעניין אי-פתיחתם של הליכים פליליים (או להחלטות בדומה להן): החלטה שנתקבלה שלא ביושר או שלא בתום-לב; החלטה שנתקבלה ממניעים נפסדים ולא טהורים; החלטה שנתקבלה בסתירה ברורה לאינטרס הציבורי (בג"ץ 156/56 שורר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יא 285, 300-301); החלטה שנתקבלה בחוסר-סבירות קיצוני או מהותי (במובנו הרחב); החלטה שהיא בלתי סבירה בעליל; החלטה שנתקבלה בעיוות מהותי; החלטה הנגועה במישור היורד לשורשו של עניין" (בג"ץ 4550/94 אישה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מט(5) 859, 871 - 872 (1995). ראו גם: פסקה 51 לפסק דינו של השופט לוי בעניין קצב).

25. הביקורת השיפוטית על ההחלטה בעניין העמדתו לדין של פלוני מתוחמת אפוא לגזרה צרה ומגודרת היטב. גם בגדריה של גזרה זו מקובל להבחין בין ביקורת שיפוטית על החלטה שלא להעמיד לדין מהטעם של היעדר ראיות מספיקות להגשת כתב אישום, לבין הביקורת השיפוטית על החלטה שלא להעמיד לדין מהטעם שאין בדבר עניין לציבור.

באשר לדיות הראיות הכלל הינו כי בית המשפט אינו נוהג לבחון את סבירות שיקול הדעת שהופעל בהערכת הראיות. כך צוין כי אם בביקורת על החלטות שלא להעמיד לדין בהיעדר עניין לציבור ינהג בית המשפט ריסון רב, הרי "שבביקורת קביעתו של היועץ המשפטי, כי הראיות המצויות אינן מספיקות להגשת כתב-אישום, ינהג בית המשפט מידת ריסון כפולה ומכופלת" (בג"ץ 5675/04 ה'ל, בעמ' 209, וההפניות שם). יחד עם זאת, נפסק כי תהליך קבלת ההחלטה באשר לדיות הראיות חשוף לביקורת בית המשפט (בג"ץ 6781/96 אולמרט נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(4) 793, 808 (1996)). יודגש כפי שהודגש גם בעבר: ריסון שיפוטית אין משמעו חסינות. ההחלטה באשר לדיות הראיות אינה חסינה מביקורת. ייתכנו מקרים נדירים ביותר בהם יהא בית משפט זה נכון להתערב גם בהחלטה שלא להעמיד לדין בשל היעדר ראיות מספיקות, אם מצא כי המסקנה שלא להעמיד לדין בלתי סבירה בעליל (בג"ץ 5675/04 ה'ל, בעמ' 212 וההפניות שם). ודוק: טעות בשקילת הראיות לא די בה כדי להיכנס תחת ההגדרה של אי סבירות קיצונית. נדרשת "טעות מהותית, ברורה ומשמעותית" (עניין י"ב, בעמ' 24. כן ראו עניין קצב, פסקה 31 לפסק דינה של הנשיאה).

26. בבסיס גישת ההתערבות המצומצמת עד מאוד בהחלטות בעניין העמדה לדין, ומטעמים של דיות הראיות בפרט, מצויה התפישה כי התביעה הכללית, והיועץ המשפטי לממשלה בראשה, הם בעלי הכישורים, הניסיון והכלים המקצועיים הנדרשים לקבוע האם חומר הראיות בתיק מקים סיכוי סביר להרשעה (עניין קצב, פסקה 11 לפסק דינה של הנשיאה). אכן, ההחלטה בשאלת דיות הראיות מצויה "בגרעין הקשה" של מלאכת התביעה וסמכויותיה (ראו: עניין י"ב, בעמ' 30 – 32; בג"ץ 5675/04 ה'ל, בעמ' 209 – 211). עוד עמדה הפסיקה על הבדיקה העובדתית והמקצועית המעמיקה והמורכבת הנדרשת עובר לקבלת ההחלטה, כמו-גם על כך שהגורם מקבל החלטה הוא הנושא באחריות להחלטה בדבר קיומן של ראיות לכאורה (בג"ץ 5675/04, בעמ' 235). בהקשר זה ציין השופט חשין:

"רשויות התביעה קנו ידע, מקצועיות וניסיון רב, וחזקה עליהן כי תעשינה כמיטבן להעמיד לדין את מי שראוי כי יועמד לדין ושלא להעמיד לדין את מי שאין הוא ראוי כי יעמוד לדין. מרחב שיקול הדעת של הפרקליטות, בעיקר בנושא זה, הינו מרחב רב, ובית-המשפט לא יתערב בהחלטה אלא במקרים בהם חרגה ביתר ממיתחם שיקול הדעת אשר ניתן לה.

נזכור, נדע ונשנן זאת היטב: האחריות בנושא הגשתו - או אי הגשתו - של כתב אישום, על שיכמן של רשויות התביעה נופלת היא; על שיכמן ועל שיכמן בלבד; והנושא באחריות מחזיק אף בסמכות, אלא אם חרג ביתר מסמכותו" (בג"ץ 4736/98 מעריב הוצאת מודיעין בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נד(1) 666,659 (2000)).

טעם נוסף שצוין לאי-ההתערבות בהחלטה שלא להעמיד אדם לדין על בסיס היעדרן של ראיות מספיקות לאישום עניינו בהשלכות האפשריות של התערבות בית המשפט הגבוה לצדק על תוצאת ההליך הפלילי שיתנהל (השופט ריבלין, בג"ץ 8121/99 האגודה לזכות הציבור לדעת נ' פרקליטות המדינה, (לא פורסם, 27.6.00); עניין קצב, פסקה 37 לפסק דינו של השופט לוי). על כך יש להוסיף את מעמדו המיוחד של היועץ המשפטי לממשלה כראש התביעה הכללית וכמי שנושא בסמכויות רחבות שונות ועל כן נהנה מעצמאות רבה בהחלטותיו (עניין י"ב, בעמ' 30).

בשינויים המתחייבים נכונים שיקולים אלה גם להחלטה המתקבלת על-ידי פרקליט המדינה.

אלה הם העקרונות, ועתה ליישומם.

הכרעה

27. טענתה המרכזית של העותרת היא כי החלטת המשיב 1 עומדת בניגוד לממצאי החקירה, ולממצאיו שלו לפיהם המשיב 2 פעל בניגוד עניינים. לדידה, הראיות מבססות תשתית מספקת להגשת כתב אישום נגד המשיב 2 בעבירה של מרמה והפרת אמונים. בהקשר זה נטען גם כי ההחלטה מתעלמת מנתונים עובדתיים שונים.

נקודת המוצא לדיון הינה כי החלטתו של פרקליט המדינה ממצה את חומר החקירה במלואו. הנתונים המוצגים בהחלטה הם הבסיס להחלטתנו, כמו-גם הבסיס עליו נבנו הטיעונים בעתירה.

כעולה מן החומר שבפנינו, נבחנו החשדות שהועלו נגד המשיב 2 בחינה דקדקנית, רצינית ויסודית. החקירה לוותה על-ידי פרקליטות המדינה. בהמשך נפרש חומר החקירה בפני צוות בראשות פרקליט המדינה, בו היו חברים בכירים בפרקליטות המדינה ובמשרד המשפטים. ההחלטה התקבלה לאחר שחומר הראיות לובן ונידון על-ידי הצוות, אשר חזקה עליו כי ערך

...בדיקה מעמיקה ועניינית של כל חומר הראיות ואגב עימות בין הודעות העדים השונים, והערכת מהימנותן הלכאורית ומשקלן היחסי" (בג"ץ 3425/94 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(4) 1, 10 (1996)), ולאחר שבוצעה השלמת חקירה. אמנם, ישנן סוגיות בהן נראה כי לא התבררה התמונה העובדתית עד תומה, והדבר מצוין אף בהחלטת פרקליט המדינה. יחד עם זאת, ככל הנראה הגיעה החקירה לידי מיצוי וכי בפני המשיב 1 וצוותו עמדה תמונה מלאה דיה לצורך קבלת החלטה.

חוות הדעת מנומקת ומפורטת כדבעי. היא פורשת את השתלשלות העניינים, את החשדות ואת הממצאים שניתן להעלות מחומר הראיות. היא בוחנת את המישורים השונים בהם נמצא כי המשיב 2 פעל בניגוד עניינים ודנה במשמעות הממצאים לאור המסגרת הנורמטיבית כפי שהותוותה בעניין שב.ס. בחוות הדעת לא חסך המשיב 1 לא בתיאור הקשיים והלבטים, לא בהצגת העניינים בהם מצא כי המשיב 2 פעל שלא כהלכה. ההחלטה מציגה את היש ואת האין – את הראיות שנמצאו, לצד החוסרים הראייתיים, תוך הסבר מפורט מדוע לשיטת המשיב 1 אין די בראיות שנאספו כדי לעמוד ברף הראייתי הנדרש להגשת כתב אישום.

28. לא מצאתי בטיעוני העותרת הצדקה להתערבותנו בהחלטת המשיב 1. ההחלטה מבטאת את עמדתו המקצועית של מי שתפקידו, מומחיותו וניסיונו המקצועי הוא בהערכת הראיות הגולמיות, מהימנותן ודיותן. המסקנה אליה הגיע בסופו של תהליך בדיקה סדור וקפדני זהה להמלצת גורמי החקירה. עמדתו מנומקת ומבוססת היטב. לעומת זאת, ההשגות שמעלה העותרת אינן מבוססות על עיון בחומר הראיות. למעשה טוענת העותרת כי חלקם של הממצאים צריך לקבל משקל רב מכפי שניתן להם, בעוד שיקולים אחרים צריכים לזכות במשקל פחות מכפי שהעניק להם פרקליט המדינה בהחלטתו. הלכה למעשה מבקשת העותרת לבכר את שיקול דעתה ועמדתה, אשר לא בוססה על עיון בראיות, על שיקול דעתה של הרשות המוסמכת אשר גיבשה החלטתה לאחר לימוד הראיות וניתוחן. ברי כי זאת אין לקבל. זאת ועוד. טיעוני העותרת נעדרים כל התמודדות עם אותם ממצאים שהובילו בסופו של יום למסקנה כי לא התגבשה תשתית ראייתית מספקת בתיק זה. במקרים מסוימים מתבססת העותרת על קביעות שאינן מצויות בהחלטה. כך היא טוענת כי בהחלטה נקבע כי ניתן לקבוצה מסוימת יחס מיוחד. ואולם, בהחלטה נקבע כי "פעולתו של אולמרט לא כוונה להועיל ולהקל על חברי הקבוצה בלבד, אם כי היא היתה ממוקדת בעיקר בדרישות, כפי שקבוצה זו אמנם הציגה, אך שממנה היו נהנים גם אחרים. בסה"כ נועדו פעולותיו של אולמרט לתמוך בעמדה כלכלית עקרונית ולגייס ממינה היו כל המשקיעים האסטרטגיים הפוטנציאליים עשויים להפיק תועלת..." (פסקה 196 להחלטה).

אשר לקושיות שמעלה העותרת כנגד קביעות המשיב 1, מקובלת עליי עמדת המשיב 1 כי בהחלטתו נמצא מענה מניח את הדעת לקושיות אלה. כך, למשל, מוסבר בהחלטה מדוע אין משקל משמעותי בנסיבות העניין לקשר העסקי שנטען כי התקיים בעבר בין המשיב 2 למשרד גרוס-חודק. גם טענת העותרת כי אין לקבל כי המשיב 2 לא ידע כי גרוס נהנה מרווחי המשרד לאחר פרישתו זכתה להתייחסות בהחלטה. יוטעם כי לתייחוס של העותרת באשר להסבר זה של המשיב 2 שותף גם המשיב 1, אולם הוא הקפיד לבסס החלטתו בעניין זה על העובדות כפי שהן עולות מחומר הראיות וכפי שניתן יהיה להציגן בפני בית המשפט, כמצופה ממנו. קביעותיה של העותרת, לעומת זאת, נותרו ללא העוגן הראייתי הנדרש לצורך החלטה על הגשת כתב אישום.

סיכומה של נקודה זו, לטעמי, לא עלה בידי העותרת להצביע על כך שהחלטת המשיב 1 מצויה מחוץ לגדריו של מתחם הסבירות.

29. לא למותר להעיר בנקודה זו כי קשה שלא להתרשם כי טיעוני העותרת נובעים רובם ככולם מעמדתה כי כאשר מדובר "...בעובד ציבור במעמד כל כך גבוה, הרי שהעוצמה הנדרשת בבחינת ניגוד העניינים – פוחתת". זאת לשם שמירה על אמון הציבור במערכות השלטון והאכיפה. מטיעונה של העותרת לא עלה בבירור האם כוונתה לכך שניתן לכאורה להסתפק בעוצמת ראיות פחותה כאשר נבחן ניגוד עניינים של איש ציבור בכיר, או שמא כוונתה כי במקרים אלה ראוי להסתפק בעוצמה פחותה של ניגוד עניינים לצורך החלטה על הגשת כתב אישום. כך או כך, איני סבורה שניתן לקבל טיעון זה.

אשר לאפשרות כי הכוונה לכך שניתן להסתפק ברף ראייתי נמוך יותר, עמדה זו עומדת בניגוד גמור לפסיקת בית משפט זה. מעמדו של חשוד כאיש ציבור בוודאי יש בו, ככלל, כדי לבסס עניין לציבור בביצוע האשמות הנוגעות לאופן מילוי התפקיד הציבורי וטוהר המידות של עובד הציבור. "הנחה זו זוכה למשנה תוקף מקום שעסקינן בנושא משרה רמה כל כך, במעשים הקשורים בחלוקת כספי ציבור, ובעבירה דוגמת זו הקבועה בסעיף 284 לחוק העונשין, שכל כולה נועדה למנוע ניצולו לרעה של אימון הציבור ולשמור על נקיון הכפיים של משרתיו" (בג"ץ 3425/94 הנ"ל, בעמ' 14). ואולם, מעמד ציבורי וקיומו של עניין לציבור בבירור החשדות אין בכוחם למלא חלל ראייתי יש מאין. בין היסוד של ראיות מספיקות לאישום ליסוד העניין הציבורי בבירור האשמה אין מתקיים יחס של איזון הדדי באופן שחולשתו של האחד נרפאת בעוצמתו של השני. כפי שהוסבר כבר, יסודות עצמאיים הם אלה וכל אחד מהם צריך לעמוד על רגליו שלו בטרם ייחתם כתב האישום.

הדרישה להתקיימותו של כל אחד מהתנאים הנדרשים להגשת כתב אישום משמיעה לנו כי דין אחד לאזרח מן השורה, לשועי הארץ ולרוזניה. תחושת השוויון באכיפת החוק חיונית היא לשם שמירת אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק ולשם שימורו של המשפט הפלילי ככלי אפקטיבי להכוונת התנהגות ולביצורו של שלטון החוק. לפיכך, ההחלטה על העמדתו לדין של אלה גם אלה, של השוע ושל אחד העם, חייבת לעבור את המשוכה הראשונה, את מבחן האפשרות הסבירה להרשעה. רק לאחר מכן תיבחן שאלת האינטרס הציבורי, בגדרה יש שיתחייב להביא בחשבון, על-פי מהות העבירה ונסיבותיה, גם את מעמדו הציבורי של החשוד. הסטנדרד הראיתי אם כן, זהה בכל מקרה בו מדובר בשאלת העמדתו לדין של חשוד (בג"ץ 5675/04, בעמ' 228; עניין גנור, בעמ' 512; עניין יהב, בעמ' 13 - 14; עניין קצב, פסקה 42 לפסק דינו של השופט לוי ופסקה 21 לפסק דינה של הנשיאה). אכן, שוויון בפני החוק "...אין משמעו רק הפליה לטובה, והפליה לרעה אף היא במשמע, ומובן הוא כי השוויון נפגע גם כשמופעל כנגד אישי ציבור קריטריון מחמיר יותר בבדיקת קיומן של ראיות מספיקות לאישום" (עניין יהב, בעמ' 14).

מכאן, אין מקום לקבל הצעה כי בעניינו של איש ציבור ניתן להסתפק ברף ראיות נמוך יותר, וכך גם בעניינו.

30. אשר לאפשרות כי בעניינו של איש ציבור במעמדו של המשיב 2 יש להסתפק בעוצמה נמוכה יותר של ניגוד עניינים. עמדתה של העותרת מתבססת על ההנחה כי ככל שתידרש עוצמה נמוכה יותר של ניגוד עניינים לצורך העמדה לדין פלילי, יביא הדבר לסטנדרד התנהגות גבוה יותר של עובדי הציבור, להקפדתם בקלה כבחמורה, וממילא גם לתקינותו וטוהרו של המינהל הציבורי.

ניקיון השורות, טוהר כפיהם של עובדי הציבור ונבחריו, הן מאבני היסוד של המשטר הדמוקרטי. אלה הן גם מתכליותיו של האיסור הפלילי על הפרת אמונים בו עסקינן. יחד עם זאת, כפי שהובהר גם בעניין שבס, מצבים של ניגוד עניינים חלים על סיטואציות שונות ומגוונות אשר הפגם שבהן אינו זהה בטיבו ובעוצמתו. חלקם של המצבים נתפסים כפגם אסתטי בלבד, חלקם עולים כדי עבירה משמעתית. החמורים שבהם ייכנסו בגדרו של האיסור הפלילי (עניין שבס, בעמ' 415). בעניין שבס עמד הנשיא ברק על החשיבות שבפרשנות העבירה של הפרת אמונים כך שתתפוס אך ורק את אותם מקרים של ניגוד עניינים שנלווה להם "פן מחמיר נוסף". בתמציתם של דברים ייאמר כי צמצום זה, שלכאורה מחליש את האינטרס בהנחלת סטנדרד גבוה של הקפדה בהתנהגותם של עובדי הציבור, מבקש להבטיח כי השימוש בכלי הפלילי יהא מידתי וכי לא תהיינה לו תוצאות בלתי רצויות (וראו גם: יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א 631 (מהדורה שניה, 2010). להלן: זמיר). הוא מבקש למצוא את נקודת

האיזון בין השימוש בדין הפלילי כמכשיר אפקטיבי להגנה על החברה מפני עובדי ציבור העושים שימוש לרעה בכוח ובסמכויות שהופקדו בידיהם בנאמנות, לבין יצירת סביבה שאינה מכירה באפשרותו של הפרט – גם כאשר מדובר בעובד ציבור – לטעות או לשגות בהפעלת שיקול הדעת (וראו בעניין שבס, עמ' 406 – 407, 415). גם בעניין רגיש כטיפול בהתנהלות בלתי-תקינה של עובדי ציבור ראוי לנו להישמר מהפעלה בלתי-זהירה של המשפט הפלילי.

דרישת הפן המחמיר ההופך ניגוד עניינים להפרת אמונים, כפי שנקבע בעניין שבס אינה מתיישבת כמובן עם הסתפקות בעוצמה פחותה של ניגוד עניינים לצורך הגשת כתב אישום בגין העבירה של מרמה והפרת אמונים. משעניין זה נידון והוכרע בעניין שבס איני רואה לשוב ולהידרש אליו ועל כן אני דוחה את טענת העותרת.

31. טיעון מרכזי בפי העותרת הינו כי ההחלטה עומדת בניגוד להלכת שבס.

בעניין שבס נדרש בית משפט זה לפרשנותה של עבירת המרמה והפרת האמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין ולתחימת גבולותיה. דעת הרוב, מפי הנשיא ברק, הדגישה את מרכזיותו של האיסור הפלילי על הפרת אמונים בהבטחת פעולתו הראויה של המינהל הציבורי – "לשמירה על טוהר השורות והשירות, למניעת סטיות מהשורה ולהבטחת אמון הציבור במשרתי הציבור" (שם, בעמ' 406). תכליות אלה, כך הוסבר, מחייבות שלא ליתן לאיסור הפלילי פירוש מצמצם יתר על המידה. מן העבר השני הודגש כאמור כי אין לתת לעבירה פירוש רחב מדי אשר ישתרע גם על התנהגות שההיבט הדומיננטי בה הוא בעל אופי משמעתי (שם, בעמ' 407). יחד עם זאת, הובהר בפסק הדין כי "אכן, נוסחה של העבירה איננו הנוסח האופייני של הדין הפלילי הקפדני... עם זאת אין מדובר בעבירה כה יוצאת דופן, והיא נמנית על קבוצת עבירות בדין הפלילי המנוסחות בצורה רחבה על מנת שיקיפו מגוון התנהגויות שליליות ויאפשרו לבתי המשפט ליישם את הערכים המוגנים בהן על דרך של מתן פרשנות ראויה להוראת הסעיף" (פסק דינה של השופטת (כתוארה אז ביניש, שם, בעמ' 456). לעניין היסוד העובדתי של העבירה קבע בית המשפט כי בכדי שהתנהגות שיש בה ניגוד עניינים תעלה כדי "מעשה הפרת אמונים הפוגע בציבור", כדרישת סעיף 284 לחוק העונשין, נדרש כי יתלווה לניגוד העניינים פן מחמיר נוסף שמתבטא בפגיעה מהותית בערך המוגן לפי העבירה (שם, בעמ' 416-417). דהיינו, מדובר בניגוד עניינים הפוגע פגיעה מהותית באמון הציבור בעובדי הציבור, בטוהר המידות שלהם או בתקינות פעולתו של המנהל הציבורי.

אשר ליסוד הנפשי של העבירה בסעיף 284 לחוק העונשין נקבע כי עבירה זו דורשת יסוד נפשי של מודעות – מודעות של עובד הציבור לעובדות היוצרות את ניגוד העניינים בו הוא נתון ולהתנהגות ולנסיבות הפיזיות שבגין ניגוד העניינים בו הוא נתון פוגע בציבור, בלי

שהתביעה תידרש להוכיח מניע (עניין שבס, בעמ' 423-424). אין נדרשת מודעות לכך שהמעשה פוגע בערך המוגן בעבירה או לכך שמהווה הוא עבירה של הפרת אמונים.

32. לא מצאתי כי המשיב 1 לא יישם נכונה את פסק הדין בעניין שבס על ענייננו. ראשית ראוי לציין כי פסק הדין פיזר אמנם את הערפל ששרר מעל "גבולות הגזרה" של העבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין וקבע את היקף פריסתה. הוא התווה את היקף העבירה של הפרת אמונים וסיפק אמות מידה לבחינת התנהגות שתיחשב כהפרת אמונים. ואולם, פסק הדין לא קבע נוסחה שבהתקיים כל רכיביה תתבקש המסקנה בדבר ביצוע העבירה של הפרת אמונים. גם לאחר פסק הדין נותר מרכז הכובד אצל הגורם המחליט – בשלב הראשון התביעה ולאחר מכן בית המשפט – איזה הם המאפיינים המבססים את אותו פן מחמיר של ניגוד עניינים העולה כדי עבירה פלילית. לשם כך נעשה שימוש בפסק הדין במונחי שסתום כ"פגיעה מהותית", אליהם יש ליצוק תוכן בהתאם לנסיבות המקרה (וראו למשל עניין שבס, עמ' 434 ו-445; זמיר, בעמ' 635).

מהחלטת המשיב 1 עולה כי בחינת הראיות על-ידי הצוות בראשותו נעשתה בהתאם לעקרונות המנחים שהותו בעניין שבס. השיקולים עליהם עומדת העותרת לאור פסק הדין בעניין שבס, דוגמת עוצמת ניגוד העניינים בה מדובר ורום מעמדו של החשוד נשקלו ונבחנו. מסקנתה של העותרת כי יישום פסק דין זה צריך היה להוביל להעמדה לדין מבוססת על יישום טכני של פסק הדין. מטיעוניה של העותרת עולה כי די לשיטתה בכך שמדובר באיש ציבור בכיר שנמצא בניגוד עניינים, כדי להקביל את עניינו לעניין שבס. ברי כי לא ניתן לקבל עמדה שכזו. מדובר ביישום המתעלם מנסיבותיו הייחודיות של כל תיק, ועל האופן בו הן משליכות על התמונה הראייתית כולה. עמדתה זו של העותרת מתעלמת מן ההבדלים הקיימים בין עניין שבס למקרה דנן. היא אינה מעניקה משקל להבדלים משמעותיים בנסיבות העניין בין המקרה הנוכחי לעניינו של שבס. כך מתעלמת עמדה זו מכך שבענייננו לא נמצא כי התקיים קשר כלכלי בין המשיב 2 למי מהמעורבים במעגלי ניגוד העניינים ששורטטו. מנגד נמצא כי בסופו של דבר, הגם שהתנהלותו של המשיב 2 לא היתה ראויה, לא נמצא בסיס ראייתי מספק לחשד כי הוא פעל להטיית הליכי מכירת מניות המדינה בבנק לטובתה של קבוצת לואי ולטובתה בלבד. לא מצאתי בטיעוני העותרת גם התייחסות לממצאים שפרקליט המדינה סבר כי הם מרכיבים את עוצמת ניגוד העניינים בכל אחד ממעגלי ניגוד העניינים במקרה זה או לראיות שהותירו ספק וכרסמו בעצמת ניגוד העניינים. אני סבורה אפוא כי יישומו של המשיב 1 את הלכת שבס מצוי בתוככי מתחם הסבירות ואין להתערב בו.

33. השגה נוספת שמעלה העותרת היא כי על אף שבעניין שבס נקבע כי עבירת הפרת האמונים היא עבירה התנהגותית, מהחלטת המשיב 1 עולה כי הוא ייחס חשיבות רבה בהחלטתו

להיעדר תוצאה – לכך שהשינויים שהוכנסו לבסוף בתנאי המכירה לא תאמו את דרישותיה של קבוצת לואי.

אכן, העבירה של הפרת אמונים אינה עבירה תוצאתית. מדובר בעבירה התנהגותית, כאשר הרכיב של היות מעשה הפרת האמונים "פוגע בציבור" הוא רכיב נסיבתי (עניין שבט, בעמ' 414). כפי שצוין לעיל, יסוד זה פורש כדורש כי ביחס להתנהגות שיש בה ניגוד עניינים, תהא זו התנהגות המביאה לפגיעה מהותית בערך המוגן לפי העבירה של הפרת אמונים. ואולם, עיון בהחלטת המשיב 1 עולה כי גם בנקודה זו פעל הוא על-פי מתווה פסק הדין בעניין שבט. משבא המשיב 1 למסקנה כי המשיב 2 היה נתון במספר מעגלים של ניגוד עניינים בטיפולו בהליכי מכירת הבנק, בחן הוא האם מדובר במעשה של הפרת אמונים הפוגע בציבור. בעניין שבט השיב בית המשפט לשאלה זו בחיוב נוכח מעמדו הבכיר של שבט ועוצמתו הרבה של ניגוד העניינים, שבהצטברם זה אל זה יצרו פגיעה מהותית באמון הציבור ובטוהר המידות. מה דינו של המקרה הנוכחי?

בענייננו ניכר מעיון בהחלטת המשיב 1 כי הוא לא תר אחר תוצאה שנגרמה בעטיו של מעשה הפרת האמונים אלא בחן, כשם שנעשה בעניין שבט, את עצמת ניגוד העניינים במעשיו של המשיב 2. אכן, המשיב 1 ייחס חשיבות לכך שבסופו של דבר השינויים שהוכנסו בתנאי המכירה לא תאמו את דרישותיה של קבוצת לואי. ברי כי לנתון זה חשיבות כאשר נבחן הבסיס הראיתי לחשד כי המשיב 2 פעל למענה של קבוצת לואי ועל-פי בקשותיה ותכתיביה. ברי כי כאשר ההאשמות הן כי המשיב 2 פעל להטות את הליכי מכירת הבנק לטובת קבוצת משקיעים מסוימת, היעדר ראיות לכך שפעולותיו באו על מנת לקדם את ענייניה של קבוצה זו הוא נתון משמעותי. אין מדובר אפוא בדרישת תוצאה שקרא המשיב 1 אל סעיף 284 לחוק העונשין, אלא בנתון שחייב היה להישקל כאשר בוחנים האם בוצע "מעשה הפרת אמונים הפוגע בציבור".

הערות לפני סיום

34. יישום פסק הדין בעניין שבט. המשיב 1 ציין בטיעונו כי חריפותו של ניגוד העניינים בעניינו של שבט התבטא לא רק במעמדו הבכיר של שבט וביחסי החברות הקרובים בין שבט לבין אלה עימם היטיב, אלא גם בקשר הכספי-כלכלי שהתקיים ביניהם בעבר. עוד עומד הוא על כך שקשרי חברות קרובים, בעיקר אם הם כוללים קשרים כלכליים, יכולים ליצור עוצמה גבוהה של ניגוד עניינים. אכן, השילוב של קשרי חברות וקשר כלכלי יש בהם כדי להצביע על ניגוד עניינים מובהק. יחד עם זאת, והדבר מצא ביטוי גם בתגובת פרקליט המדינה, מדובר בשילוב שהוא אינדיקציה בלבד, גם אם משמעותית. ניגוד עניינים חריף, שיעלה כדי אותו פן מחמיר הנדרש לצורך ביסוס העבירה של הפרת אמונים יכול שיתקיים בנסיבות מסוימות גם בלא

שיתקיים קשר כלכלי ואף בלא שניתן יהא להצביע על "הדדיות" כלשהי במערך הטובות הניתנות מאיש הציבור לידיד, ובחזרה. כך למשל, כאשר פועל איש הציבור להיטיב עם חבר שמעולם לא היה לו עמו קשר שיש לו פן כלכלי, אולם איש הציבור מניח כי ביום מן הימים אפשר ופעילותו למען אותו חבר תניב לו תועלת כלשהי בדמות משרה שיקבל אצל אותו מכר, בדמות תרומות עתידיות או שימוש במערכת קשריו של אותו חבר לצרכיו של איש הציבור. הזיקה הכלכלית אינה אפוא "תנאי דה-פקטו" להגשת כתב אישום בעבירה של הפרת אמונים.

35. לא מצאתי כאמור כי היה בטיעוני העותרת דבר אשר יצדיק התערבות בשיקול דעת פרקליט המדינה ובהחלטתו לסגור את התיק מעילה של היעדר ראיות מספיקות. יחד עם זאת, ובזהירות המתחייבת מכך שהראיות לא היו בפנינו, אבקש להטעים כי התמונה המצטיירת מהחלטת פרקליט המדינה אינה מותירה את המעיין בה בתחושה נוחה. גם אם פרקליט המדינה מצא כי ראיות מספיקות להגשת כתב אישום אין, התמונה המצטיירת מהראיות שישנן, מדאיגה. המצב בו מעגלים משפחתיים וחבריים משחקים בערבוביה כאשר על הפרק עומדת מכירת נכסי מדינה שבשוויים ובמשמעותם ליציבות המשק אין להקל ראש, אינו תקין. גם אם לא נמצאו ראיות לכך שהמשיב 2 ביקש או התכוון לפעול לטובת קבוצה מסוימת בהליכי המכירה, בוודאי יש בהתנהלות שתוארה, ובפרט בפגישות הפרטיות עם עורכת הדין והמידע שנמסר לה, כמו-גם באי-תיעוד הפגישות ואי-דיווח עליהן ועל ניגוד העניינים בו נמצא המשיב 2, יותר מטעם לפגם. הביקורת השיפוטית במקרה זה, כפי שכבר צוין, עניינה בבחינת ההחלטה שלא להעמיד לדין. אין בה כמובן משום התייחסות להיבטים נוספים של ההתנהלות המתוארת, החורגים מהמישור הפלילי.

כאמור, לא מצאתי לקבל את טענות העותרת. אציע לחבריי לדחות אפוא את העתירה. בנסיבות העניין אני סבורה שאין לעשות צו להוצאות.

ש ו פ ו ת

השופטת מ' נאור:

אני מסכימה.

ש ו פ ו ת

השופט ע' פוגלמן:

מקובלת עלי מסקנת חברתי, השופטת ע' ארבל, כי על פי עילות הביקורת המקובלות, אין עילה להתערבותנו בהחלטתו של פרקליט המדינה, אשר מצויה במתחם הסבירות.

בנסיבות אלה, משמצאנו כי דין העתירה להידחות לגופה, אין אני נדרש לטענת השיהוי שהעלתה המדינה.

שׁוֹפֵט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת ע' ארבל.

ניתן היום, כ"ה באב תש"ע (5.8.10).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט ת

שׁוֹפֵט ת